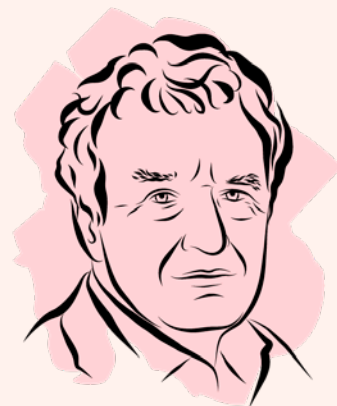

Wat chimpansees ons leren over drank: elke dag een glas, dat mag

Amerikaanse onderzoekers hebben het consumptiepatroon van twee groepen chimpansees bestudeerd en komen tot de conclusie dat die nauw aan ons verwante mensapen elke dag een hoeveelheid alcohol binnenkrijgen die correspondeert met één glas wijn.

Chimpansees eten graag rijp fruit. Dat begint (kijk maar op de fruitmand) vaak spontaan te gisten. Microscopische organismen (gistcellen) zetten dan suiker om in alcohol. Niet veel, maar omdat chimpansees heel veel fruit eten – bijna vijf kilo per dag, 21 verschillende vruchten – tikt het toch aan: 14 gram alcohol, gelijk aan één glas. Chimpansees wegen veertig kilo en hun consumptie is dus te vergelijken met twee glazen bij ons.

Het is een serieus onderzoek. De onderzoekers (van de Universiteit van Californië) publiceerden erover in een degelijk (peer-reviewed) wetenschappelijk tijdschrift, *Science Advances*. Het is ook fascinerend omdat er zo verschillend wordt gedacht over alcohol. Moslims bijvoorbeeld, mogen het eigenlijk niet drinken want het is haram. Daarom had een drankenhandel waar ik vroeger kwam in een deel van Rotterdam dat langzaam opschuift richting kalifaat, altijd plastic zakken zonder opschrift, omdat de burens niet mochten weten dat menig moslim er ook wel eentje lust.

Op zichzelf is dat islamitische verbod op alcohol merkwaardig. Veel alcoholhoudende dranken zijn uitgevonden dan wel geperfectioneerd in het Midden-Oosten. Zelfs de taal getuigt daarvan. U weet, alles dat begint met ‘al’ (op ‘alles’ na) is van Arabische origine: algebra, algoritme, en jawel, ook alcohol en alambiek (een apparaat dat nodig is om sterke drank te maken).

Nou ben ik zelf niet zo van de Opperwezens, maar zou ik gedwongen worden, pistool op de borst, om te kiezen: doe mij dan maar een God die van een neut houdt. Feit is dat protestanten en katholieken (Hindoestanen ook trouwens, heb ik gemerkt) stevig kunnen innemen en dat beste bieren van oudsher door monniken worden gebrouwen. Vroeger vonden artsen het prima als je dagelijks een paar glazen achterover sloeg.

Er is een anekdote over Simon Carmiggelt die somber thuis kwam. Zijn vrouw vroeg wat er aan de hand was, waarop de schrijver zei: ik mag geen alcohol meer van mijn huisarts. Daarop zei zijn vrouw: joh, Simon, maak je geen zorgen, het wemelt van de huisartsen in Amsterdam.

Ook uit wetenschappelijk onderzoek komt naar voren dat een paar glazen gezond is. Zo promoveerde de Spaanse Begoña San José in 2000 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op het proefschrift ‘Alcoholgebruik en gezondheid: een bijdrage aan de verklaring van de U-vormige curve.’ Ik blader er soms in, ook uit verbazing over hoe snel de inzichten kunnen veranderen.

Die U-vormige curve geeft de epidemiologische relatie aan tussen sterfte en alcoholgebruik in veel landen. Mensen die matig (een paar glazen per dag) drinken, hebben een lagere sterfte en betere gezondheid (het laagste punt van de U) dan mensen die veel drinken (logisch) maar ook dan geheelonthouders. De U-curve komt overal ter wereld voor, maar wordt vandaag de dag doodgezwegen. Alle officiële instituten zoals de Gezondheidsraad en Wereldgezondheidsorganisatie waarschuwen dat je eigenlijk helemaal niks mag drinken.

Dat is raar, want zonder alcohol was de mensheid al lang uitgestorven. De meesten hebben het lef niet om iemand van het andere geslacht aan te spreken. Met een glaasje op durven ze wel. Wat dat betreft heeft de islam natuurlijk gelijk. Alcohol leidt tot zonde, maar ja, zonder zonde geen voortplanting.

Het onderzoek met de chimpansees nuanceert de puriteins strenge, bijna islamitische geboden van hedendaagse artsen. Homo erectus leefde een miljoen jaar geleden of zo. De gezamenlijke voorouder van mens en chimpansee gaat zelfs zes miljoen jaar terug in de tijd. Al die eonen, millennia en eeuwen hebben onze verre voorouders rijp en gistend fruit gegeten, zeker toen ze nog in het oerwoud leefden. Als dat zo slecht voor hun gezondheid was geweest, waren wij er niet.

Alcohol heeft, zoals iedereen kan observeren, ook voordeel. Mensen worden er vrolijker en gezelliger van, wat minder streng en somber. De les van de chimp? Drink met mate (en met maten).

**Zonder alcohol
was de mensheid
al lang uitgestorven**